

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

•Danica• izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 7 kron, za pol leta 3 krone 10 vinarjev, za četrto leta 2 kroni. V tiskarni sprejemana za celo leto 6 kron, za 1/2 leta 3 krone, za 1/4 leta 1 krono 50 vin., ako bi bil petek praznik, izide •Danica• dan popre.

Tečaj LIII.

V Ljubljani, 9. marcija 1900

List 10.

ANTON BONAVENTURA,

po božji in apostolskega sedeža milosti
škof ljubljanski,

vsem vernikom svoje škofije mir, srečo in blagoslov v
Gospodu našem Jezusu Kristusu.

(Konec.)

III.

Res, Jezus odgovarja. Imenuje se pogostokrat sina človekovega, pa tudi kar naravnost Sina Božjega, edinorojenega, rojenega od Očeta od vekomaj.

„Sin Božji“ Ga imenujejo od vseh strani, On se temu ne protivi. Peter ga moli rekoč: „Ti si Kristus, Sin živega Boga.“ (Mat. 16, 13—17). Marta spričuje: „Verujem, da si Kristus, Sin živega Boga, ki si prišel na ta svet.“ (Jan. 21, 27). Tomaž se dotakne Njegovih ran in spozna: „Moj Gospod in moj Bog.“ (Jan. 20, 28). In ko je zapovedal morju, pa se je hipoma pleglo, vzkliknili so vsi apostoli: „Zares, Ti si Sin Božji.“ (Mat. 14, 25).

Kaj pa Jezus na to odgovori? Ali se ne razžalosti, da se presveto Ime Božje daje siromašni stvari? Kako sta se tri leta pozneje zgrozila sv. Pavel in Barnaba, ko jih je ljudstvo hotelo po Božje častiti: kako je sv. Janez Krstnik večkrat trdil, da ni Kristus. Toda Jezus? Vsi Ga imenujejo Sina Božjega, On pa, ki je tako ponižen in svet in previden, On to dopušča.

Pa kaj pravim: dopušča? Ne, On prišteva blaženim vse, ki Ga tako imenujejo, deli jim nagrade. „Blažen si“, reče Petru, „ker tega ti ni razodelo meso in kri, ampak Oče moj, ki je v nebesih; zato ti rečem: Ti si skala in na to skalo bom sezidal cerkev svojo.“ (Mat. 16, 13—17).

Jezus gre še dalje; one, katere hoče ozdraviti, kar naravnost izziva, naj Ga imenujejo Sina Božjega. Ko ozdravi sleporojenega, ga vpraša: „Ali veruješ v Sina Božjega?“ Ozdravljeni Ga pogleda in odgovori: „Kdo je, da v Njega verujem?“ Jezus reče: „Ti si ga videl, in to je On, ki s teboj govori.“ Ozdravljeni pade predenj na kolena in Ga moli.“ (Jan. 9, 36—41). Kaj hočete več? Ako Jezus ni pravi Bog, je izzval sleporojenega naravnost k bogokletstvu.

Nikar pa ne mislite, da se je imenoval Sina Božjega, kakor se moremo imenovati tudi mi, ki smo posinovljeni od Boga; ne, On kar naravnost trdi, da je edinorojeni Sin Božji. Kaj je govoril Nikodemu? „Bog je svet tako ljubil, da je zanj dal edinorojenega Sina Svojega.“ (Jan. 3, 16).

In kar je povedal Nikodemu skrivno po noči, je oznanjeval javno in navadno v Jeruzalemu. Jezus je trdil, da je Sin Božji, da je od vekomaj, istega bitja z Očetom; Judje so se za to togotili, pobirali so kamene, da Ga s kameni pobijejo. Jezus jih vpraša: „Storil sem Vam mnogo dobrih del, zavoljo katerega me hočete kamenati?“ Oni mu odgovore: „Ne kamenamo Te zavoljo kakega dobrega dela, ampak zavoljo bogokletstva, ker se delaš Boga, ko si vendar le človek.“ (Jan. 10, 24—39).

Vlečejo Ga pred sodišča. Med razburjenim narodom v očigled smrti On svoje trditve ne prekliče. Rečejo Mu: „Ako si Kristus, povej nam!“ On odgovori: „Če vam tudi povem, ne bote mi verjeli.“ Oni odvrnejo: „Ti si torej Sin Božji?“ On reče: „Da, jaz sem.“ (Luk. 12, 67).

Velikemu duhovnu to ni dovolj. Slovesno Ga zakolne in reče: „Zarotim Te pri živem Bogu,

povej nam, ali si Kristus, Sin Božji?" Jezus pri-seže in reče: „Da, jaz sem.“ (Mat. 16, 64).

Odvedejo Ga k Pilatu. Kako Ga tožijo? „Mi imamo postavo in po tej postavi mora umreti, ker se je delal Sina Božjega.“ (Jan. 29, 4, 5). Narod je vzrok smrti dobro razumel, zato Ga še na križu visečega in umirajočega psuje in vpije: „Ako si Sin Božji, stopi s križa!“ (Mat. 27, 40).

Jezus se torej imenuje Sina Božjega, On hvali in poplačuje one, ki Ga Sina Božjega imenujejo, za to trditev On slovesno priseza in umrje na križu. Kako nas mora ta trditev pretresti, ako pomislimo, iz kako plamenitega srca prihaja, kako vzvišen duh jo izgovarja, v kako čisti, brezmadežni, sveti duši se je rodila. In ta trditev bi ne bila resnična?

Kaj? Najmodrejši, najboljši, najsvetejši vseh ljudi bi bil najhudobnejši! Najponižnejši in najčednejši bi bil najprevzetnejši! Najzornejši človek, v katerem je človeška natura v vsi popolnosti, On naj bi bil najbolj bolan od vseh! Da, strašno bolan, ako je samo človek, pa tako jasno, tako odločno, s tolikom povdarkom, zmiraj in povsod, tudi v očigled smrti trdi, da je večni Bog! In vendar, trditev, ki bi nas razdražila, ko bi jo kdorkoli izustil, od katere bi se zgražale najbolj plemenite duše, katere si še nikdo ni drznil izreči, ta trditev, kako naravna se nam zdi iz Njegovih ust, kako naravna in sama ob sebi umevna se zdi tudi Njemu samemu! Vsaj se oslanja na presveto življenje, na izredno čudovita dela, da se tudi oni, ki nočejo vanj verovati, ne drznejo, obtožiti Ga goljufije ali napuhnenosti ali častilakomnosti.

IV.

Ne prestrašimo se, preiskujmo še dalje. On ne trdi samo, da je Bog, On zahteva za sebe tudi vse pravice, vsa poklonstva, ki se morajo skazovati Bogu. Posebno ljubezen zahteva On za sebe, ljubezen veliko, vsestransko in heroično; zraven si pa tudi prerokuje silno sovraštvo od ljudi, sovraštvo veliko kakor ljubezen. In kar je rekel, zgodilo se je. Svet Ga ljubi in sovraži, moli Ga in zaničuje, ljubezen presega vse meje, pa tudi sovraštvo ne pozna nobene mere. Poglejmo še to, da nam bo še bolj razvidno božanstvo Njegovo.

Najpoprej zahteva Jezus, da Ga morajo ljubiti vsi. O, kako nam je težko pridobiti si ljubezen nekaterih! Kako bi upali samo pomisliti na ljubezen vseh! Pa tudi nihče na to ni pomislil, tudi ne utemeljitelji novih ver. No, kar se tiče ljubezni, srce naše je kmalu zadovoljno: ljubezen v družini in še nekoliko izbranih prijateljev, zadostuje. Slave, sreče, vednosti ni člo-

veku nikdar dosti, dosti pa mu je kapljica ljubezni. Kdo se torej ne bi čudil Jezusu, ki zahteva ljubezen vseh.

Pa to mu še ne zadostuje. On hoče, da Ga moramo ljubiti nad vse; On zahteva ljubezen nad vse požrtvovalno, ljubezen, za katero se mora žrtvovati uživanje, žrtvovati isto življenje. Da, On zahteva od vseh ljubezen, pred katero se mora vsaka druga ljubezen skriti. Čuj, kaj govori: „Kdor ljubi očeta ali mater bolj kakor mene, ni mene vreden; kdor ljubi hčer ali sina bolj kakor mene, ni mene vreden.“

Ali je to mogoče? Zahtevati tako ljubezen, se pravi, vse od sebe odbiti. In ako bi kak človek tako ljubezen dosegel, bi bilo to kar gnjusobno, saj je za človeka nad stariši, nad otroki, nad soprogom samo Bog, samo Bog more toliko ljubezen za sebe zahtevati — in zahteva jo Jezus!

Jezus torej zahteva, da Ga morajo ljubiti vsi in sicer nad vse; prerokuje pa, da bo to jako, nad vse veliko, tako nemogočo ljubezen dosegel ne za življenje, ampak po smrti. Kaj, ali je to mogoče? Dokler živi, ne ljubijo Ga, ljubili Ga pa bodo, ko umrje! Dokler je živel, so Ga zapustili učenci in apostoli, Juda Ga je izdal, Peter Ga zatajil, ljudstvo Ga je zahtevalo v strašno smrt: sedaj pa govori, da vsestransko, vseobsežno in nad vse veliko ljubezen bo dosegel po smrti, ko Ga več ne bo, ko ne bo delil dobrot, ko ne bo delal čudežev, ko ne bo mogel tako ljubeznjivo govoriti in k sebi vabiti. Ali ne pozna ljudi? Dokler nas vidijo, nas še nekoliko ljubijo, toda ko človeka zakrije grob, ko se izgubi ljudem izpred oči, hitro nanj pozabijo. O le prekratko traja ljubezen! Sedaj pa mislite, da Ga bodo ljubili po smrti, ko si ni mogel src pridobiti živ? Ne to ni mogoče, to je sanjarija!

Ali vendar, glej, uspeh presega vse, kar se je le moglo pričakovati. Komaj je umrl, že se na grobu vzbuja ljubezen. Njegov križ se objema in poljublja. Moški in ženske, stari in mladi so, rekel bi, strastno zavzeti za Jezusa in kličejo: Kdo nas bo ločil od ljubezni do Jezusa? Ali lakota, žeja, preganjanje? Ne, nič nas od ljubezni do Njega ločiti ne more!

Leta potekajo, stoletja odhajajo; čas, ki uduši vsako čuvstvo, ne more udušiti ljubezni do Jezusa, ne, ta vedno raste; še prekucije je niso mogle ugasiti. Res, Evropa se je na razne kose raztrgala, samo ljubezen do Jezusa jo še v edinstvo veže. Focij je grško cesarstvo odtrgal od Rima, toda iz src iztočnjakov ni mogel iztrgati ljubezni do Jezusa. Henrik VIII. je odtrgal

od Rima angleški narod, toda Jezusa narod še pozna, ljubi, moli. Luter je nemški narod odtrgal od jedinstva katoliškega, toda ljubezni do Jezusa ni mogel ugasniti. In kaj je storil prekucijski francoski duh tekom 19. stoletja po vsej Evropi, da bi tudi zadnji sled krščanstva med nami iztrebil, toda ali je to dosegel? Ne, Jezus se v Evropi ljubi, Jezus se v naši škofiji ljubi; o, kaj ne, ta ljubezen do Jezusa raste in zmiraj bolj plamti v srcih naših. Sam brezbožni Renan mora priznati: „Jezus se sedaj tisočkrat bolj ljubi, kakor pa za življenja Svojega.“

Toda, ali se Jezus res toliko ljubi, kolikor je zahteval? Ali je ta ljubezen nad vse močna, ali je pripravljena žrtvovati vse, tudi življenje?

Veselo vzkliknemo: da, tako se ljubi. Poglejte v samostane, kjer najdete toliko mladih devic v cvetu življenja, toliko mladeničev zdravih in darovitih: poprašajte jih, zakaj so zapustili svet in vse njegove sladkosti, pa se zaprli v samostan, da tam živé v siromaštvu, v vednem devištvu, v popolni pokornosti? Zakaj so zapustili svet, da v redovniškem stanu služijo bolnikom, strežejo zblaznelim, vodijo kaznovance, oznanjujejo besedo Božjo, se mučijo noč in dan po misijonih, stavijo v nevarnost svoje zdravje in pogostokrat v cvetu življenja umirajo? Kaj Vam bodo vsi odgovorili? Mi ljubimo Jezusa, zanj žrtvujemo vse! Ta ljubezen je ustvarila device, ustvarila mučence, ustvarila apostole.

Toda ta ljubezen je storila in ustvarja še več. Trpeti in umreti ni še vrhunec ljubezni, pač pa je vrhunec ljubezni dati v smrt in videti umirati one, katere ljubimo. Tako bi se mati popela na vrhunec ljubezni, ko bi Jezu v smrt darovala ne sebe, ampak otroka svojega. Tudi to je dosegla ljubezen do Jezusa in še sedaj dosega. Oh, koliko krščanskih mater govori svojemu ljubljenu otoku: „Ljubim te, ali želim, da poprej umrješ, kakor pa da Jezusa izdaš.“ In ali ne poznamo mater, ki so spremljale na kraj muk svoje otroke, ter jih osrčevale, naj le trpé in umrjejo za Jezusa, naj Ga ne izdajo.

O, srce mi je čudno ginjeno in vprašam: kdo je ta, ki je v malem judovskem mestecu rekel, da zahteva ljubezen od vseh, ljubezen nad vse in ki je res dosegel tako ljubezen, pred katero se vsaka druga kar izgubi? Kdo je ta? Kdo bi se upal trditi, da je On samo človek?

Veliki Napoleon je osamljen na otoku Sv. Helene to premišljeval, ter ves pretresen in čudeč se rekel: „Jezus Kristus hoče, da ga ljudje ljubijo; On hoče nekaj, kar se posebno težko doseže, za kar često brezuspešno modrijan prosi nekatere prijatelje, oče svoje otroke, mož svojo

ženo, brat svojega brata, to je ljubeče srce: On pa zahteva in dobi: od tod jaz sklepam na Njegovo božanstvo... Da, Kristus govori in narodi se Ga oklepajo z najbolj tesnimi vezmi... On užiga plamene ljubezni, ki ugaša sebično ljubezen, ki je nad vse druge ljubezni... na to večkrat mislim, temu se zmiraj bolj in bolj čudim in to mi nepobitno dokazuje božanstvo Jezusovo.“

Še bolj čudno je pa sovraštvo, katero si je Jezus prerokoval in katero se je tekom stoletij uresničevalo, ter se uresničuje še dandanes. O sebi je Jezus rekel, da Ga bodo sovražili, apostolom in njihovim naslednikom je pravil, da jih bodo sovražili, o nauku Svojem je trdil, da ga bodo sovražili, o križu je prerokoval, da Ga bodo sovražili in sicer vse to do besnosti vse čase do konca sveta. To se je godilo, godi se danes pred našimi očmi, godi tudi v naši slovenski zemlji. Čudno: In to sovraštvo divja edino zoper Jezusa, Njegove vernike in Njegovo delo. Tudi drugi so se sovražili, toda samo za kratek čas, samo do groba, potem so se pozabili, sovraštvo je prenehalo.

Zakaj pa Jezusa sovražijo, tako besno sovražijo? Ali zavoljo Njegove postave in Njegovega obnašanja? O ne, vsaj je bil najlepši, najljubeznjivši, najmilejši od vseh človeških otrok! Ali zarad Njegovega nauka? O ne, saj se noben nauk ne more prisposodabljati lepoti, svetlobi, resničnosti in milini nauka Jezusovega! Zakaj se torej tako besno sovraži? Ti odgovoriš, da sovražiš laž in goljufijo in zato sovražiš Jezusa, ker je po Njem zavládala v svetu zamamljiva laž in goljufija, ter vlada že devetnajst vekov.

Ako si o tem prepričan, da je Jezus lažnik in goljuf, je opravičeno tvoje sovraštvo. Toda, dvomim, da bi bil ti o tem v dnu duše svoje prepričan. Zakaj dvomim? Poglej devetnajst preteklih stoletij, ali ne vidiš klečati pred Jezusom mož najbolj učenih, mož velikanov, ki so znali misliti in preiskovati, pa so se pred Jezusom kot Bogom ponižali v prah in zanj tudi mnogo žrtvovali s premagovanjem sebe samega. Da, v tem se razlikujejo oni, ki verujejo, od onih, ki ne verujejo; prvi prinašajo veri žrtve in premagovanje, drugi jih ne prinašajo.

Pa, naj ti bo, Jezus je navaden goljuf. Po tem je opravičeno sovraštvo, nespametna pa ljubezen do Jezusa. Zato bo pa tudi sovraštvo, ki je opravičeno, rodovitno, prerodilo bo svet, prenovilo ljudi in društvo. Ako je namreč tekom devetnajst stoletij toliko dosegla nespametna, neopravičena ljubezen do Jezusa, kaj mora storiti opravičeno sovraštvo?

Kaj je torej to sovraštvo zoper Jezusa storilo za človeka? kje so njegova dela? katere narode je izvelo iz brezna pokvarjenosti, katere iz divjastva? katere duše je potolažilo? kje ima ono svoje usmiljene sestre? svoje šolske sestre? svoje sestre od križa? kje svoje uršulinke, magdalenke in druge? kje benediktince, frančiškane, jezuite, lazariste in druge? Ljudje nimajo kruha, o sovraštvo, kje imaš ti svoje redovnike prosjake? Ljudje umirajo v bolečinah, kje imaš ti svoje postrežnike in postrežnice za umirajoče? Kjerkoli se trpi, kjerkoli se zdihuje, kjerkoli se obupava, o sovraštvo zoper Jezusa, zastoj te tam iščem, tam te ne najdem!

Ako pa za ljudi nisi storilo ničesar, kaj si vendar storilo za Boga? Ko si iz src iztrgalo ljubezen do Jezusa, ali si v njih vsadilo več čiste ljubezni do Boga? Še so ljudje in narodi, ki živé v temi poganstva, v temi malikovalstva: o sovraštvo zoper Jezusa, kje so tvoji apostoli? Ne prašam te, kje so tvoje device, še manj, kje so tvoji mučeniki. Nimaš jih!

Vprašam torej še enkrat, zakaj sovražite Jezusa? Mohameda ne sovražite, Numa ne sovražite, Zoroastra ne sovražite, nobenega utemeljitelja nove vere ne sovražite. Nerona, Tiberija, Domicijana so sicer sovražili, toda le malo časa, na grobu je sovraštvo prenehalo. Edini Jezus se sovraži z neugasljivim sovraštvom. Zakaj?

Srce človeško sovraži vse to, kar mu nasprotuje, kar mu ovire stavi. Zato so ljudje sovražili razne tlačitelje narodov; toda, ko so prenehali tlačiti, prenehalo je sovraštvo: od tod sovraštvo med ljudmi, sovražijo se nasprotniki, posebno mogočni nasprotniki, kateri bi mogli premagati, katerih se je treba bati: toda ko jim mine moč in več ne ovirajo, sovraštvo izhlapi. Zato je tekom zgodovine sovraštvo le začasno: samo sovraštvo do Jezusa ne prestane nikoli! Kaj to dokazuje? Da Jezus ni mrtev, da ni zazorožen, da ni opešal, da se vedno še protivi razuzdanim ljudskim strastem, da vedno zmaga, kraljuje in mogočno vlada.

V.

Kaj ne, dragi moji, dosti je dokazovanja. Z devetnajstimi stoletji in z vsemi narodi v njih živečimi tudi mi Slovenci pademo v prah pred Jezusa in Ga molimo, kot svojega Boga in Odrešenika; vso ljubezen svojega Srca Njemu posvečujemo, z apostolom Pavlom kličemo: „Kdo nas bo ločil od ljubezni do Jezusa? ali preganjanje? ali lakota? ali golota? ali meč? ... ne, nič, ne življenje ne smrt, ne sedanost ne prihodnost nas ne bo ločila od ljubezni Jezusove!

Vero v Jezusa, Sina živega Boga in ljubezen do Njega vsajajte vi, stariši, v srca svojih otročičev; ta vera in ljubezen naj napolnjuje srca vaša, mladenči in dekleta; v tej veri in ljubezni naj se živi v vaših hišah, očetje in matere; po tej veri in ljubezni naj se odlikujejo vaše občine, o župani in občinski zastopniki!

Pa, ali morebiti tega nočete? Ali hočete tudi vi sovražiti Jezusa in njegovo delo? Hočete tudi vi zapustiti zastavo Jezusovo in stopiti v trumo onih, ki sovražijo Jezusa, zato pa tudi Njegovo cerkev, Njegove služabnike, Njegove vernike, sploh vse, kar je Jezusovega? Ko bi vi to hoteli, pokazali bi, da je srce vaše napačno, da je strastno, da je grešno, da vam je za to Jezus protiven, da se morate bati Njega in Njegove obsodbe. Ali ne vidite, da v Jezusa nečijo verovati, ampak Njega in vse Njegove sovražijo samo oni, ki ne živé po zapovedih Božjih in cerkvenih, v katerih srcu vladajo glavni in ptuji in vnebovpijoči grehi, vladajo sploh strasti. Ker pa Jezus to obsoja, ker se jim protivi in jim grozi z večnim ognjem, zato Ga sovražijo, za to besne proti Njemu, zato Ga nečijo spoznati kot Boga in Odrešenika.

O, sedaj v svetem letu, sedaj v postu si v zakramentu sv. pokore očistimo svoja srca, napovemo boj svojim strastem in lahko nam bo v Jezusa verovati, sladko nam bo Njega ljubiti in v tej veri in ljubezni bomo mirni, zadovoljni, srečni; mogli bomo upati, da se šibe Božje vsaj deloma od nas odvrnejo in da bo blagoslovljeno in uspelo delo onih mož, ki se iz ljubezni do Boga prizadevajo popraviti tudi vaše časno blagostanje. Oklenite se teh mož, podpirajte njihovo delovanje vi delalci in kmetje, vi trgovci in obrtniki! Ako molimo in delamo in varčujemo, pa v veri in ljubezni do Jezusa, ki naj vas vse pod eno zastavo, v eno družino združuje, Bogu služimo, upam, da nas bo Bog blagoslovil in v občem propadanju obvaroval vsaj od najhujših šib in nadlog.

Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta, Sina, in svetega Duha naj pride nad vas in naj ostane zmiraj nad vami. Amen.

V Ljubljani na praznik sv. Frančiška Saleškega, dne 29. januarja 1900.

† **Anton Bonaventura,**
škof.

Opomba. Ta pastirski list naj se prečita vernikom 25. svečana, tretjo predpepelnično nedeljo.

Postna postava

Ljubljanske škofije za leto 1900.

Pooblaščen od svetega Očeta dne 8. julija 1899 morem za našo škofijo tudi za leto 1900

glede posta mnoge polajšave od splošne cerkvene postave dopustiti. Vsi verniki naj pazijo na sledeče določbe:

I. Dnevi strogega posta t. j. dnevi, o katerih se ne sme meso jesti in je dovoljeno samo enkrat se nasititi:

1.) Pepelnična sredo in zadnji trije dnevi velikega tedna.

2.) Petki v štiridesetdanskem postu in v adventu.

3.) Srede, petki in sobote v kvaternih tednih.

4.) Vse od cerkve zapovedane vigilije, t. j. dnevi pred binkoštni, pred praznikom svetega Petra in Pavla, vnebovzvetja Marijinega, vseh svetnikov, čistega spočetja in pred Božičem.

II. Dnevi nekoliko polajšanega posta, t. j. v katerih je dovoljeno le enkrat se nasititi, zraven pa dopuščeno opoldne jesti meso:

1.) Vsi ostali dnevi štiridesetdanskega posta razen nedelj.

2.) Srede v adventu.

III. Dnevi same zdržnosti od mesa, t. j. dnevi, v katerih je dovoljeno večkrat se nasititi, ni pa dovoljeno mesa jesti:

Vsi ostali petki celega leta.

IV. Ob zgoraj (sub. I. et III.) prepovedanih dneh je pa vendar dovoljeno meso jesti:

1.) v vsej škofiji, kadar na prepovedan dan pride cerkveno zapovedan praznik.

2.) V onih krajih, kjer se slovesno obhaja praznik cerkvenega patrona, ali pa je somenj.

3.) nekaterim osebam in sicer:

vsak dan smejo meso jesti delalci v rudokopih in v tovarnah, sprevodniki po železnicah, popotniki, kadar morajo jesti v železniških gostilnah; vsi, ki so z družino in postrežniki zavoljo zdravja v kopelih; vsi, ki so po okolnostih primorani jesti v javnih gostilnah in oni, ki so od družih odvisni, pa si ne morejo oskrbeti postnih jedi.

V. Vsak dan je dopuščeno jedi zabeliti ne samo z maslom, ampak tudi z živalsko maščobo.

VI. Ob dnevih posta in ob nedeljah v štiridesetdanskem postu se pri istem obedu ne smejo jesti ribe in meso.

Kar se tiče večerje o dneh nekoliko polajšanega posta, prosim in želim, da se zvečer meso ne bi jedlo; vendar pa zavoljo dosedanje navade dopuščam nekoliko mesa tudi pri večerji vsem razen duhovnom svetnim in redovnim, bogoslovcem, alojznikom, redovnikom, redovnicam in vsem prebivalcem v njihovih zavodih.

Upam, da se Vas mnogo danih pojajšav ne bo posluževalo; vse one pa, ki se jih bodo po-

služevali, opominjam, naj si pomanjkanje v postu nadomeste z drugimi dobrimi deli, n. pr. z molitvijo, ako izmolijo dotične dneve po petkrat „Oče naš“ in „Češčena si Marija“ na čast pet ran Jezusovih, ali pa z obilnejšo miloščino potrebnim siromakom.

† **Anton Bonaventura,**

škof.

„Ljub. škof. list“ — 1900. št. I.

Ugovori in odgovori.

Francosko napisal Abbé de Ségur.

(Dalje.)

Jaz ne verujem ničesar drugega nego kar razumevam. More li pameten človek verovati verskih skrivnosti?

Odgovor: Ti torej ne veruješ ničesar, ničesar na svetu. Niti tega ne verjameš da živiš, govoriš, slišiš i. dr. Saj pa res nisi v stanu pojmiti niti svojega življenja! Mi li moreš razložiti, kaj je življenje? kaj jezik? kaj zvok, kaj šum? kaj barva, kaj vonj? ... kaj je veter? Kje se začne? kje in zakaj neha? Kaj je vročina in kaj zopet mraz? Kaj je spanje? Kako se zgodi, da v spanju nič ne slišiš, dasi imaš ušesa odprta kakor, kadar čuješ? Zakaj in kako se zbudiš? Kaj je trud, bol, veselje? Kaj je tvarina, tisto nekaj, ki sprejema raznovrstnih oblik in pa barv?

Kdo razumeva, kaj je to? Kako je to, da ti s svojimi očmi, — ki niso nič drugega nego dve kroglici, znotraj čisto temni — vse vidiš, kar te obdaja, celo milijone milj daleč vidiš, n. pr. zvezde? Kako to, da bi se duša od telesa ločila, kakor bi hitro nehal jesti?

Vse na tebi je skrivnost do tvojega najnižjega, le samo živalskega opravka.

Skrivnost je namreč vsaka resnica, koje bivanje moremo z gotovostjo dokazati, a je v njenem bistvu na nepopolen način ali celo nič pojmiti ne moremo. Vsakdo, ki zna le nekoliko misliti, spozna, da je vse v naravi, v veri skrivnost. Skrivnost je pečat božji na njegovih delih.

Kje je učenjak, ki bi pojmlil te skrivnosti? Ali kdo more samo eno teh skrivnosti razumeti?

In ti, dragi moj, hočeš pojmiti Onega, ki je vsa ta bitja ustvaril, ko vendar ne moreš niti njegovih stvari pojmiti? Ti hočeš razumeti Neskončnega. Večnega, med tem ko ne moreš razumeti niti kaj končnega? Ne morem pojmiti ni drobnega želoda, ni male mušice, ni drobnega cveta, a da bi pojmlil Boga in ves njegov nauk?!

Dragi moj, ako tako misliš, tedaj ti ne morem ničesar odgovoriti, nego to, „da si brez pametnik“.

Skrivnosti sv. vere lahko primerjamo solncu. Daši teh skrivnosti ne moremo razumeti, vendar razsvetljujejo in oživljajo vsakega, ki ponižno hodi v njihovi luči, a oslepe samo onega, ki drzno hoče gledati solčnih žarkov.

Skrivnosti so nad razumom, a niso proti razumu, in to je treba dobro pomniti. Razum ne more sicer iz lastne moči jasno pojmiti resnice, koja izražajo skrivnosti, a isto tako razum ne more najti razloga, zakaj bi bile te skrivnosti nemogoče. Tako n. pr. skrivnost večnosti in brezkončnosti božje.

Jaz sicer ne morem pojmiti, kako more biti bitje brez začetka, kako more to bitje bivati povsod v svoji celoti. A sopet pa tega tudi ne vem, zakaj da bi bilo to nemogoče, in ne vidim v teh izrazih nikakega protislovja.

Istotaka je skrivnost presvete Trojice. Ne morem razumeti, kako more ena sama brezkončna narava, eno in isto božanstvo pripadati v istem času trem osebam. A sopet ne smem sklepati, da se to protivi resnici, in da je to nemogoče. Da, ako bi kdo rekel: „Tri osebe tvorijo eno samo osebo“, to bi bilo napačno in nezmislno, ne pa, ako pravimo: „Tri osebe imajo eno in isto, nedeljivo božjo naravo in so torej le eden sam Bog.“

Take so tudi skrivnosti včlovečenja, odrešenja, sv. Rešnjega telesa, večnosti plačila in kazni in druge skrivnosti, kar jih uči sv. katoliška cerkev. Razumeti ne morem, kako se je v Jezusu Kristu združila božja natora s človeško, kako je Jezus Krist. Bog in človek, s svojo smrtjo zadostil za vse naše grehe, in kako On s svojo milostjo, ki jo deli v zakramentih, posvečuje naše duše. Ne vidim, kako je Njegovo povikšano Telo prisotno v sv. hostiji, kako se podstat (substancia) kruha in vina po mašnikovi posveti pri sv. maši spreminja v bistvo presvetega Telesa in Krvi Jezusa Krista. Ne razumevam, kako more biti večno veselje ali večno trpljenje, plačilo ali kazen, za le samo časna dobra ali slaba dela i. dr. Vsega tega ne umevam, a vendar ne morem niti jaz niti kdo drugi reči: „To se očito protivi resnici in je povsem nemogoče.“

Torej skrivnosti sv. vere so nad razumom, a niso proti razumu. Ne, ne, vera ni v protislovju z razumom; ne, ampak je njegova pomočnica, njegova sestra. Ona je jasnejša, svetlejša luč, ki povišuje slabejšo luč. Vera je za naš um, kar je teleskop za naše oko. S teleskopovo pomočjo vidi naše oko tudi one stvari, kojih sicer ne moremo ugledati. Z daljgledom opazujemo nebesna telesa, ki bi nam bila drugače nepristopna. Ali bodeš zato, dragi prijatelj, trdil, da je daljnogled v protislovju z našim vidom? Prav tako je z vero. Ona ojačuje in ravna naš um. Vera pušča razum samemu sebi v vseh stvareh, ki so mu dostopne; ko mu pa poidejo moči, tedaj ga poprime vera in ga vodi do novih resnic, do nadnaravnih, božanskih resnic — tja do samih božjih skrivnosti.

Jaz, dragi prijatelj, verujem verske skrivnosti prav tako, kakor verujem naravne skrivnosti zato, ker sem prepričan, da so. Da so v naravi skrivnosti, imam dovolj neovrgljivih prič: moji lastni čuti in moj zdrav razum to pričata.

Da so v veri skrivnosti, imamo še bolj trdne, neovrgljive dokaze, in ti so: Jezus Krist in njegova sv. cerkev.*)

Mojemu razumu je samo preiskavati, koliko so ti dokazi verodostojni. A ko sem s pomočjo modro slovja, kritike in zdravega razuma preiskal vse, kar mi dokazuje njihovo istinitost, božanstvo in nezmotljivost, tedaj je moj um opravil svoje, pripeljal me je do resnice, in na to naj se veri umakne. Potem naj

*) Božanstvo Kristovo in njegove svete cerkve dokažemo v XIII. in XIV. odstavku.

vera govori, meni je le slušati, srce odpreti, verovati in moliti.

Vera v krščanske skrivnosti je torej nad vse pametna ter dokazuje, da moj duh čvrsto misli in dosledno. Če mi je moj um rekel: „Te priče se ne morejo motiti in te ne morejo prevariti; one ti prinesejo z neba resnico;“ potem bi se protivil svojemu razumu, ako bi ne veroval takemu pričevanju. Le to verovati, kar se pojmi; to je znak duševne slabosti.

A M.

(Dalje prihodnjič.)

Papeža Leona XIII. življenje in delovanje.*)

(Dalje.)

II.

B. Posvečeni škof in poslanik v Bruselju 1843-1846.

Joachim Pecci je postal papežev namestnik v Beneventu in za Umbrijo. Ta služba mu je prizadela veliko skrbi; pa io je dobro opravljala. Zdaj ga je hotel papež poslati za nuncija v Bruselj, pa poprej ga je bilo treba v škofa posvetiti. To se je zgodilo dne 19 februarja 1843. Kardinal in državni tajnik Alojzij Lambruschini (roj. 2. junija 1776, kardinalom imenovan 30. septembra 1831), predstojnik kongregaciji disciplinae regularium, ga je v cerkvi sv. Lorenca tik one „santa Maria“ posvetil v škofa. Zraven te cerkve je bil samostan klarisarič. Posvečevanje se je vršilo z običajnimi obredi. Po izvršenem posvečevanju je Joachim stopal po cerkvi doli in gori, v škofovi opravi deleč blagoslov. — Vtisovalo je na navzočnike novoposvečencevo visoko čelo in njega kot ogenj žareče oko — ki naj bi značilo mladega moža globoko mišljenje in njega železno voljo.

V Rimu je navada, da se po škofovem posvečenju v kaki bližnji dvorani servira navzočim „rinfresco“, obstoječ iz kave, čokolade in finega peciva. Tako je bila ob tej priliki v samostanu klarisarič pripravljena sobana.

Pri bogato opremljeni mizi, na kateri so stale sveže cvetice in dragoceno nakitovje, je v sredi sedel kardinal Lambruschini, njemu na desni novoposvečeni škof, na levi belgiški poslanik, in dva škofa sopošvečevalca, potem pa obilica druge gospode. Predno so se povabljeni vsedli, poljubili so kardinalu roko ter čestitali novemu škofu. Poleg njega so čestitali duhovnu jezuitu, ki je sedel konec mize, a bi bil rajše ostal v celici, kakor da je tu v sijajni družbi. Unanja podoba je kazala, da je ta duhoven brat novemu škofu, poznejši kardinal Josip Pecci. Oba brata sta bila od otročjih let sem zelo blizo v študijah. Zelo sta se ljubila. Štiri leta starejši Josip je bil mlajšemu instruktor. Potem sta oba postala duhovna, a njuni poti ste se ločili. A danes je moral tudi jezuit biti navzoč pri nuncijevi konsekraciji. Popoluine je papež Gregorij XVI. nuncija vsprejel v zasebni avdijenci. To je tisti papež, ki je svaril ruskega cara Nikolaja radi preganjanja katoličanov, ter mu pretil s sodbo božjo. In res je car Nikolaj umrl l. 1855 vsled žalosti radi nesrečne Krimske vojske. Papež je vsprejel mladega škofa z očetovsko naklonjenostjo, poprašal po zjutranji slovesnosti ter nazočih osebah, dal navodila za novo službo ter upanje izrazil, da

*) Sostavek A) naj nosi letnici 1810—1843.

bode Pecci opravičil papeževa pričakovanja. Pecci je odgovoril, da ni slutil, da mu bode sv. Oče tako važno poslanstvo poveril; ter da se hoče dobro francoskega jezika naučiti. Za slovo mu podeli papež svoj posebni blagoslov ter mu veli, naj gre k državnemu tajniku, pri katerem bode dobil natančna navodila ter chiffre za depeširanje. Zvečer je napravil belgiški poslanik grof d' Oultremont slovesen obed na čast novemu nunciju; ta pa je govoril toast, v katerem je hvalno omenjal belgijskega kralja in naroda, ki se je hrabro potegoval za sv. vero proti luteranom, pa se tudi čvrsto boril za samostojnost ljudstva in države. Pozno v noč je Pecci še klečal pred podobo „Matere Božje dobrega sveta.“ Ozrl se je še enkrat na svoje pretekle dni ter na milosti polno voditev, s katero ga je božja previdnost do sedaj zaščitovala. Na spominj so mu prišla vesela otroška leta v Karpinetu, in oči so se mu porosile, ko se je zahvaljeval svojim v Bogu počivajočim starišem za vso ljubezen in skrb ter je za nju iskreno pomolil. Potem je gledal v duhu leta svojih študij pri oo. jezuitih do tja, ko je ob novem letu 1838 v prvič daritev sv. maše obhajal. Hvaležno je spoznal, kako mu je mili Bog obudil prijateljev med odličnimi kardinali, ter sv. Očeta kot očetovskega pokrovitelja. — Tako stoji škof Pecci to noč na obratu življenja, ter gleda v neznano prihodnost. Daleč od domovine, tam na severu mu je bilo odkazano delopolje, ki je bilo težavno in pa tudi odgovorno. Pecci gleda polen najiskrenejše nabožnosti v sliko Matere Božje, na steni visečo in moli: „O Mati dobrega sveta, prosim te, bodi ti moja spremljevalka; pod tvoje varstvo stavim svojo prihodnost; tvoja priprošnja mi bode vse izprosila od Tvojega Božjega Sinu.“ Nuncij vstane, sname podobo s stene, poljubi jo otroško pobožnostjo, zavije v papir ter jo dene k drugim rečem, katere je hotel vzeti saboj v Bruselj.

Prišel je v Bruselj na novi svet, iz domače dežele na ptuje, med ljudi drugih nazorov in odnošajev. Tu se mu odpre novo polje dušnega delovanja. Kmalu se je ondi privadil in se postavil moža.*) Dva slavna, pa duševno drugače vmerjena moža: kralj Leopold I. in mladoitalijanski politik Ratazzi sta spričala soglasno: „V resnici, priznati je treba, da je Pecci duhovnik, kateremu gre spoštovanje in občudovanje, a je tudi mož velike politične bistroumnosti in še večje učenosti.“

Ukaželjni nuncij Pecci, v katerem se je spajal južni temperament s treznim umom in s kritično resnobo severnega preiskovalca in učenjaka, proučaval je tu jezik, literaturo, umetnost in vedo severnih dežel. Da bi se pa tudi seznanil s cerkvenimi, političnimi in socijalnimi razmerami, napravil je znanstvena potovanja. Prepotoval je ne le Belgijo in Holandijo, obiskal je tudi Aachen in Kolonijo (Kelmorajn); potoval je po Renu do Mainza in po Moselji do Trierja. Bil je v Londonu in v Parizu ter je prepotoval Francosko do Marzelja. Povsod je vse natanko ogledal in opazoval, dobro se poučeval ter se bogat ob izku-

*) Tu v Bruselju je J. Pecci spoznal kraljevi dvor in zlasti slavnoznane in modrega kralja Leopolda ter tu občeval z najimenitnejšo gospodo. Odkrile so se mu tu tuje dežele, njihova zgodovina, cerkvene, državne in socijalne razmere, sevna umetnost v krasnih bazilikah Nizozemske. Tu se mu je jela razvijati v diplomatičnih obravnavah ona previdnost in modrost, katero je pozneje kot papež razodeval v najtežavnejših razmerah.

šnjah vrnil v Italijo, ko je bil imenovan škof Peruzzijski.

Že poprej smo omenili, kako se je Joahim Pecci pri svojem odhodu v Belgijo priporočal „Materi Božji dobrega sveta“ in da je vzel njeno podobo saboj. Še danes visi ta podoba Matere Božje v papeževi pisalni sobi. Kolikrat se je pač Leon v teh letih (57) na njo zaupljivo ozrl; kako zvesta in naklonjena mu pa je tudi povsod in vsikdar bila „Marija mati dobrega sveta.“ Tu nahajamo ključ do njegovega modrega ravnanja in vspešnega delovanja. Ne kliče se zastoj „lumen de coelo, luč z neba“. Kajti od sv. Duha je Leon po Mariji, ki se zove mati dobrega sveta, pa tudi sedež modrosti, prejemal razsvitljenje in navdihnjenje. Kot poslanik je hodil Leon XIII. vseskozi to modrostno pot, ki jo opazujemo sedaj ob vseh njegovih podjetjih.

* * *

Kot papež namreč v svojih okrožnicah in besednih nagovorih kaže pravi pot do izveličanja. Vse se čudi nebeški modrosti, ki odseva iz njegovih besedi, iz njegovih duhovitih okrožnic. Kako modra navodila daje on svojim poslancem na raznih dvorih, škofom pri vladanju škofij, kako modro uči vladarje. Naj slučaj navedemo. Ko je pred nekaterimi leti med Španijo in Prusijo navstal prepir radi Karolinskih otokov v velikem oceanu, prosila sta španski in pruski kralj papeža Leona, naj on razsodi to preporno zadevo. Papež je to zadevo tako modro rešil in razsodil, da sta bila oba kralja zadovoljna. Kako je treba res svetnim vladarjem, ministrom, vsem predstojnikom svetnega in duhovskega stanu darov sv. Duha. Po njem razsvitljeni in navdihnjeni bodo vsikdar pravo zadeli in modro postopali v čast božjo in blagor ljudem. Kajti dogajajo se slučajji, v katerih državniki ne vedo rešitve, pravniki vkljub učenosti ne morejo prav razsoditi zmotanih zadev in prepornih vprašanj. Kdo naj jim takrat prav svetuje? Kdo kaži izhod iz zagate? Predstojniki vsake vrste bodo pravo le takrat zadeli in vkrenili, ako je sv. Duh osvetluje in vodi. Tako je na Francoskem nastala ostavka v nekem kraju. Delodajalci in delalci so se zedinili, naj domači župnik razsodi prepir. In ta je izrekel razsodbo, s katero sta bili obe stranki zadovoljni. Tako naj vsi prosijo sv. Duha, predstojniki za potrebne milosti, stariši in gospodarji za modrost, mladeniči in dekleta za pravi um in pamet, učeča se mladina za razsvitljenje, vsak človek v dvomu, kakor pravi sv. Jakob: „Ako pa izmed vas kdo potrebuje modrosti, naj je prosi od Boga, kateri daje vsem obilno in ne oponaša — in mu bo dana. Prosi naj pa z zaupanjem, brez vsega pomišljanja.“ (Jak. 1. 15, 6).

Župnik Alojzij Kummer.

(Dalje prihodnjič.)

Vstajenja.

Jaz sem vstajenje in življenje; kdor v me veruje, bo živel, akoravno umrje. Ivan 11, 25.

I.

Spoznaš li, o mladenič, v mladeniču iz Najma svojo lastno podobo?

Glej, neso ga iz mesta, mrzlega, trdega, nepremičnega — mladeniško truplo!

In jokaje stopa poleg rakve mati. Ona tembolj čuti to izgubo, čimbolj ve, da je nenadomestna.

Koliko je duhovno mrtvih mladeničev, ki toči nad njimi grenke solze najboljša mati — Kristova cerkev. Neso je, ali bolje rečeno sami padajo v grob — v grob večnosti, večni, strašni pekel.

Duhovno mrtev je oni, ki je v smrtnem grehu. Umiranje pa je mlačnost. Nakopičeni mali grehi tiščijo in tlačijo dušo v grobu. Duševno hira življenje. A zakaj?

Prenehanje v dobrem, lenoba v službi božji sta temu kriva.

Iz te duševne smrti, iz te dušne mlačnosti in zaspanosti kliče Gospod — mogočni izbujevalec mrtvih k življenju, k resnemu življenju, k popolnemu življenju; kajti Bog ni Bog mrtvih ampak živih (Sv. Mark. 12, 27).

Vstani, ki spiš! Krist hoče biti tebi luč življenja. (Efež. 5, 14). Še več! Rasti moramo v vsem v Jezusu, on je naša glava (Efež. 4, 15). Pot pravičnikov, je kakor iskrea se luč, ki se žari in veča k polnemu dnevu (Preg. 4, 18). Bog hoče torej, da živiš; on hoče, da imaš življenje vedno v obilnejši meri (Jan. 10, 10).

O dragi mladenič, daj se vzbuditi! Dovolj — Vsemogočni sili svojega Odrešenika, da se nad teboj izkaže! Zaslisi oživljajoči klic njegove milosti in sledi mu!

Rečem ti, mladenič, vstani! (Luk. 7, 14).

Ako si umrl smrti greha, — o vstani! Tako mlad in že mrtev! Kako žaluje za teboj cerkev in ž njo vred mnogo skrbeče srce, ki čuti, ki pozna tvoje stanje! Kako žaluje za teboj nebo in želi, da vstaneš!

Rečem ti, o mladenič, vstani!

Vzdigni se iz polspanja, iz začetka smrti. Nisi ne gorak ne mrzel, božjim ustom gnjusoba. (Apok. 3, 16). O segrej se zopet in potolaži srce Gospodovo, ki je prijatelj tvoje duše. Vzdigni se, delaj, deluj in ravnaj res kakor živ!

Rečem ti, o mladenič, vstani!

Zakaj ne srčno naprej? Zakaj ne kvišku k višjemu? Gospodova roka se ni skrajšala (Iz. 59, 1). Še je Bog bogat, radodaren napram onim, ki ga prosijo milosti. (Rimlj. 10, 12).

On, ki nas vzpodbuja biti popolnim, kakor je njegov nebeški oče popolen (Mat. 5, 48), ničesar ne zahteva, k čemur bi ne pomagal sam, on bode deloval v nas in z nami, da se popolnimo.

Jaz sem vstajenje in življenje, (Ivan 11, 25) govori Rešenik; verjemi mi, zaupaj mi; ko bi bil tudi mrtev, popolno mrtev — bodeš živel.

In ako že živiš — še enkrat: verjemi, zaupaj, okleni se me, ki sem pot, resnica in življenje (Jan. 14, 6), nikoli ne bodeš umrl tukaj smrti greha in mlačnosti, niti tam se večno pogubil!

O Gospod, kaj mi je storiti, da bom dosegel večno življenje? (Mat. 19, 16). Da zopet oživim, da se zatrdim in popolnim.

Premišljaj! Zapamti si! Premišljaj resnice, ki celo mrtve vzbujajo, ki pa tudi tembolj vzdramljajo zaspane speče!

Ali jih morebiti ni?

O mladenič! Kako bogata je naša vera na njih! Odkoplji skriti pozabljeni zaklad in potegni ga na svitlo! In če si premišljal, če si spoznal, kaj ti je koristno — pojdi z zaupanjem na delo: ruj, razdiraj, odpravljaj, sadi, zidaj in goji. (Jerem. 1, 10).

Gotovo bode pomnožil Gospod sadove tvoje pravičnosti (2 Kor. 9, 10), ako si začel in ako imaš resno voljo, da se poboljšaš.

Nemški A. pl. Dos T. J. — Prelaga: F. Ks. Kraljič.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec marcij 1900.

(Spis potrdili in blagoslovili sv. Oče.)

a) Glavni namen:

Božja postava za delo.

b) Posebni nameni:

9.) **Praznik sv. sulice in frebljev našega Gospoda Jezusa Krista.** Neka redovna provincija in njeni predniki. Slovanov prihodnost. Sovraštvo do greha.

10.) **40 svetih mučencov.** Nравnost med vojaki. Rokodelski učenci. Kat. dijaška društva.

11.) **Druga postna nedelja. Sv. Firmin, opat.** Pospeševalci molitvenega apostoljstva in pobčnosti do Srca Jezusovega. Bolni duhovniki.

12.) **Sv. Gregorij Veliki, papež.** Sveti oče. Vzgojevališča. Ljudske šole in učneljski stan. Prvi obhajanci.

13.) **Sv. Kristina.** Zabraničev mešanih zakonov. Mladenci, katerih vera je v nevarnosti.

14.) **Sv. Matilda, kraljica.** Cesar avstrijski. Da bi bila nadvojvodinja Magdalena avstrijska proglašena blaženo. Katoliško časopisje.

15.) **Sv. Caharija, papež.** Francija. Duhovniki in obhajanci. Jubilejska romanja. Spreobrnenje mnogih grešnikov iz navade.

N.

Listek.

Njega svetost papež Leon XIII. je 2. marcija t. l. izpolnil 90. leto svojega življenja. Rojen je bil v gorskem mestecu Karpinetu 2. marcija 1810; mašnik postal 31. decembra 1837; v nadškofa posvečen dne 19. februarja 1843; kardinalom imenovan 19. decembra 1853; sv. Petru naslednik izvoljen 20. februarja 1878. Rojstnemu svojemu mestecu Karpinetu je tako udan, da je — če smo prav poučeni — sam ob svojih stroških oskrbel v to višavo vsaj shodno pot, koje dotlej pogorci menda niso imeli. — 3. marcija 1900 je pa preteklo 22 let, odkar Leona XIII. diči trojnata vzvišena — a težkotežka papeška krona, tija. — 2. marcija rojenega, 3. marcija postalega papeža, mora papeža učenjaka pač prevzemati tema spominjema koj kmalu sledeči 7. marcij, kot praznik sv. Tome iz Akvina, tega največega krščanskega modroslovca, tega — če smemo tako reči — Leonovega ljubljence-svetnika, kogar globokoumna dela je skušal kot papež usplošiti po katoliškem svetu. — Čudežni prikazni na krmilu sv. katoliške cerkve: Leonu XIII. — možu, ki mu je milost Božja dala popeti se do najviše časti na zemlji; a ki mu je ista Vsemilost usodila ob enem tudi grenko kupo duševnih boli — se želeč mu blaženih Petrovih let povodom teh svetkovanj strmenjem klanja „Zgodnja Danica“.